

A large evergreen tree, likely a spruce or fir, is the central focus of the image. It is covered in numerous brown, cone-like structures, possibly seed cones or dried foliage. The tree is set against a clear, bright blue sky. The overall scene is outdoors and appears to be in a natural setting.

Pohjanmaan Partiolaisten

VINKKEJÄ JOHTAJIEN HUOLTAMISEEN

Johtajahuolto Aasta Ööhön

Hyvä yhteisbenki ja aktiivinen johtajisto ovat tärkeitä peruspilareita hyvinvoivalle lippukunnalle. Johtajahuollon tarkoituksena on palkita johtajia kiitokseksi heidän tekemästään työstä. Hyvä johtajahuolto myös hitsaa lippukunnan johtajistosta erottamattoman porukan, joka ei malta odottaa seuraavaa yhteistä tapaamista. Uudet johtajat on helppo tutustuttaa muuhun johtajistoon leppoisalla yhdessä tekemisen meinillä. Jokaisen lippukunnan johtajat ovat ansainneet rentoutua ja pitää hauskaa yhdessä!

Johtajahuolto on yhtä monenlaista kuin on lippukuntiaakin. Kuitenkaan johtajahuollon ei aina tarvitse rajoittua vain oman lippukunnan sisäpuolelle vaan mukaan voi ottaa myös naapurilippukunnat tai yhteistyölippukunnan kauempaakin.

Johtajahuolto voi järjestää kuka tahansa. Aina kannattaa hetkisen verran kuitenkin miettiä millaista porukkaa haluaa ilahduttaa ja miettiä parasta tapaa heidän kannaltaan.

Tähän vihkoseen on koottu vinkejä, joiden avulla toivomme johtajahuollon järjestämisen kynnyksen madaltuvan.

Teksti: Ulla Merihaara

Kuvitus: Katja Sorri

Taitto: Sanna Nygård

Aikaiset aamuhätykset, unohda ne! Anna johtajille kerrankin mahdollisuus palata partioviikonlopusta levänneenä. Univelkaa kertyy leireiltä ja retkiltä ihan tarpeeksi.

Banaani ja suklaa folioon käärittynä hitaasti hiilloksella kypsennettynä, ei voi olla muuta kuin hyvää! Lisäksi molempia on saatavana reilun kaupan -tuotteina, joten tämä herkuttelu ei kolkuta omaatuntoakaan.

Celsiusasteet määräävät millä tavalla kannattaa pukeutua, mutta niiden takia ei kannata mennä perumaan hyväksi suunniteltua ohjelmaa. Toki kannattaa muistaa, että luistelu plus asteilla ei ehkä ole kovin mielekästä.

Dokumentoikaa tapahtumia. Vanhoja hyväksi havaittuja ideoita voi palautua mieleen kertailemalla aikaisemmin järjestettyä toimintaa.

Elämyksiä voi metsästää myös johtajaporukalla!

Facebook, ryhmätekstarit, sähköpostilistat... Huolehdi, että kaikki saavat tiedon tulevasta hauskaista.

Guruja on partiossa monelta alalta, kannattaa muistaa hyödyntää heitä suunnitellessa ohjelmaa niin johtajille kuin lapsillekin.

Haasta itsesi ja muut: kokeilkaa jotain uutta.

Innostakaa toisianne, inspiroitukaa porukalla, iloitkaa yhdessä ja itkekääkin jos tarve vaatii.

Johtajiston kokouksiin on helppo ujuttaa myös rennompaa osuutta.

Kehut ovat antajalle ilmaisia, mutta saajalle hyvinkin arvokkaita. Älä siis turhaan pihtaile kehumisen kanssa!

Luonto tarjoaa meille vain parastaan. Sinne kannattaa siis suunnata myös johtajien kanssa!

Mikään ei ole mahdotonta (mutta kannattaa silti muistaa resurssien ja ajan rajallisuus...)

Nauru pidentää ikää eli hauskaa pitää olla!

Oppia kaiken ikää. Välillä on kiva itsekin oppia ja tottakai mieluiten itse tekemällä.

Partion ihanteita ja arvoja johtajaporukalla pohtiessa voi löytää itsestäänkin uusia ajatuksia.

Qukaan ei jaksakaan partiossa jos on aina itse antavana osapuolena. Pienetkin muistamiset silloin tällöin innostavat kovasti.

Rahan ei pidä olla este johtajahuollon järjestämiselle, paljon pystyy tekemään ilmaiseksi tai pienellä budjetilla.

Saunominen talkoiden päätteeksi, saunailta, saunassa rauhoittuminen leirillä lasten nukkuessa...

Tutustuminen muihin johtajiin on tärkeää, varsinkin uusille johtajille.

Usein on parempi kuin harvoin.

Vanhemmat ja nuoremmat johtajat täydentävät toinen toisiaan ja kaikkia tarvitaan. Myös johtajahuollon tulisi saavuttaa kaikki ikään katsomatta!

X- vai Y-kromosomi, huomio ettei kaikki jutut kiinnosta molempia sukupuolia.

Yhdessä tekeminen on valttia myös johtajien kesken!

Zyrtec, burana, laastari, sideharso, yms. Zensiaputarvikkeet kannattaa pitää mukana ainakin pitemmillä reissuilla. Vahinko ei tule kello kaulassa edes johtajien keskuuteen.

Äitien tekemä ruoka on hyvää, mutta kannattaisiko silti välillä kokkailla itse tai ainakin porukalla.

Ökyrikkautta on mahtava johtajisto!

JOHTAJAHUOLTOIDEOITA

AIHEALUEITTAIN

”Syömäänhän tänne on tultu!”

Ruoka, sapsuka, muona, syöminen... Tie johtajan mukavuusalueelle käy vatsan kautta. Yksinkertaisimmillaan johtajiston kokouksiin voi kipaista kaupan kautta ja ostaa naposteltavaksi mitä vastaan tulee. Jos aikaa ja viitseliäisyyttä löytyy, omin käsin tehdyt leivonnaiset tekevät satavarmasti kaupansa.

Kokouksissakin voi ottaa jonkin teeman ruokatarjoilulle

- vitamiinit kuntoon hedelmillä ja marjoilla
- kerrankin makeaa mahan täydeltä
- vuodenaikamaut
- kyllä halvallakin saa hyvää
- mustavalkoista / värillistä, jne.
- juustoja ja patonkeja

Kunnollisia ruokateemoja voi rakentaa, mikäli aikaa on enemmän käytettävissä. Johtajahuollolle pyhitetty ilta voi rakentua esimerkiksi

- Välimeren herkuista
- meksikolaisesta/intialaisesta/kiinalaisesta/italialaisesta/ranskalaisesta keittiöstä
- suomalaisesta kotiruuasta
- juhlapyhien kokonaisuuksista tai mukavasti sekotettuna
- seitsemän ruokalajin illallisesta, jne.

Teemailloissa ei kannata jämähtää pelkän

ruokatarjonnan varaan, vaan huomiota on hyvä kiinnittää pukeutumiseen, musiikkiin ja muuhun ohjelmaan.

Joskus on kiva tulla valmiiseen pöytään, mutta partirossahan tykätään tehdä yhdessä, joten ruokaa voidaan laittaa myös monella eri tavalla

- *Kokkisota 1:* Joukkueessa 2-4 henkeä, budjettina koko joukkueella 5-15€, jokaisen pitää ostaa jotain, kaikki tuodut ruoka-aineet on käytettävä.
- *Kokkisota 2:* Joukkueessa 2-4 henkeä, ruoka-aineet valmiina lajiteltuina lihat (jauheliha, kana, kala, jne.), kasvikset (kurkku, hernemaissipaprika, säilötyt punajuuret, jne.), lisukkeet (makaroni, peruna, kuskus, jne.), jälkiruuat, leivät, juomat, jne. Niin paljon kun haluaa eri ruuanlaitto-osasia. Jokainen joukkue saa yhden lihan, kasviksen, jne., mutta ei voi tietää mitä saa, koska ensin jaetaan kaikki lihat ja ensimmäinen hakija saa päättää minkä ottaa. Kasviksia haettaessa ensimmäinen hakija on tietenkin eri joukkueesta. Näin jatketaan kunnes kaikki on jaettu. Yhtenä haasteena voi ottaa vielä ruuanlaittovälineen jaon (trangia, pakki, uuni, mikro..) Ei muuta kuin tervemenoa kokkaamaan, mitä erilaisimpia yhdistelmiä!
- *Kokkisota 3:* Valmiiksi tehdyt ruokanyytit, joiden sisältö vaihtelee huomattavasti luksuksesta makarooniin. Toimii motivaattorina laiskemmillekin johtajille, kun ensimmäisenä paikalla oleva saa parhaan nyytin.
- *Kokkisota 4:* Kaikilla samat välineet ja materiaalit, kuka tekee nopeimmin/maukkkaimmat yhdistelmät/oudoimman esillelaiton, jne.

Oikeasti yhteistyötä vaaditaan kun iltapalaleivät valmistetaan kädet yhteen sidottuina piirimuodostelmassa. Eli ihmiset muodostavat piirin, jossa selät ovat kohti keskustaa ja kädet sidotaan yhteen vierustoverin käsiin. Kaikkien

on autettava toisia ja tarjottava ekstrakäsiä, jotta jokainen pystyy valmistamaan omat leipänsä. Koko piirin on myös syytä varautua pieneen pyörimiseen, jotta hieman eripaikkoihin sijoitetut leivän särpimet kohtaisivat niitä hamuavan herkuttelijan.

Herkuttelua hyötyleipomisen yhteydessä! Eli kaikki talkoilla leipomaan lippukunnan myyjäisiin. Aluksi sovitaan, että palaneet/epämuodostuneet/rikkoutuneet leipomukset syödään talkoiden päätteeksi.

Ruuanlaittoa nuotiolla

- Herkutteluun suklaabanaaneja, toskaomenoita, paahdettuja vaahtokarkkeja, lättöjä, tikkupullia...
- Helposti makkaraa, folionyyttejä, lihapiirakoita, halstrattuja voileipiä...
- Vaihteeksi lindströmin pihvejä, röstiperunoita, appelsiinilohta, poronkärjistystä, rieskoja...
- Loimulohta on kiva odotella valmistuvaksi kun samalla on järjestettynä jotain muuta kivaa
- Rosvopaisti vaatii valmistuakseen jo useamman päivän, mutta palkitsee maukkaudellaan vaivannäön. Yöllä pidetään kipinää kivillä vuoratessa montussa, aamulla lihat kääreissään kuumille kiville ja kuoppa umpeen, vielä puoli päivää nuotiointia ja sitten herkuttelemaan (kunhan lihanyytit on ensin kaivettu ylös)!

Kysykää mahdollisuutta päästä laittamaan ruokaa jonkun ravintolan keittöön (ravintolan kiinnioloaikana), jonka jälkeen voi syödä hienosti ravintolassa. Koulujen kotitalousluokissa on myös paljon tiloja ja kattiloita sekä kippoja vaikka useammankin kokkisodan järjestämiseen!

Pieniä mukavia kisoja ruokapalkalla

- Suklaansyöntikisa on aina hauskaa! Tähän tarvitaan suklaalevy, noppa, veitsi ja haarukka, pipo/kaulahuivi/lapaset. Osallistujat istuvat piirissä lattialla ja heittävät noppaa vuorotellen. Henkilö, joka saa kuutosen pukee yllä mainitut

vaatteet päälle ja saa alkaa syödä suklaata veitsellä ja haarukalla, mutta vain korkeintaan yhden palasen kerrallaan. Syöjän vuoro jatkuu kunnes joku toinen onnistuu heittämään nopalla silmäluvun kuusi. Tällöin vaatteet luovutetaan mahdollisimman ripeästi seuraavalle ja kisa jatkuu kunnes suklaalevystä on jäljellä enää murusia.

- Omenan/kurkun syöminen vedellä täytetystä vadista voidaan toteuttaa joko yksilö- tai joukkuekilpailuna. Jos ei haluta kastella hiuksia, voidaan omena sitoa roikkumaan narusta. Voittajahan on tietenkin ensimmäiseksi syömisurakasta selviytynyt.
- Karkinmetsästys jauhoilla täytetystä vadista on ainakin katselijoille huvittavinta viihdettä parhaimmillaan. Käsiä ei siis saa käyttää, vaan karkki on löydyttävä kasvojen tuntoaistia hyväksi käyttäen. Kunnollinen heittäytyminen siis palkitaan! Voidaan toteuttaa esim. kolmen vadin erissä, jolloin nopeiten löytänyt aina voittaa tai tietty aika kaikilla ja vadissa tällöin useampia karkkeja piilotettuna.
- Munkinsyöntikisassa ei kilpaillakaan siitä kuka herkun onnistuu nopeiten jauhamaan kitusiinsa vaan siitä, kuka pystyy syömään munkkinsa ilman, että nuolee välillä sokeria huuliltaan. Ei ollenkaan niin helppoa, miltä kuulostaa! Kannattaa kokeilla. Tarvitaan siis nimenomaan sokeripäälysteisiä munkkeja. Sopii hauskaksi väliohjelmaksi esim. vapun kokouksiin tai munkkienleivontatalkoisiin.

Hemmottelua ja rentoutumista

Ruuan lisäksi ihan takuuvarmasti suosiota saa rentoutuminen mukavassa porukassa. Aina ei jaksu juosta metsässä suunnistamassa ja nuotioita sytyttelemässä tai pohtia pää punaisena, että minkälainen leirikaste sudareille olisikaan paras. Rentoutumiseen sopivat esim.

pele-illat,

- lautapeli-illat
  - korttipeli-illat
  - singstar/uitar hero/ karaoke
  - tanssipeli/ nintendo wii
- leffaillat,
- johtajiston voimin paikalliseen leffateatteriin
  - leffojen heijastaminen videotykillä kolon ulkoseinälle
  - teemaleffaillat: Disney, Harry Potter, Taru sormusten herrasta jne
  - leffailija

muistelu/valokuvaillat,

- vuoden valokuvista voi tehdä näyttelyn esim. joulujuhlaan, jolloin kaikilla vanhemmillakin on mahdollisuus tutustua niihin
- eritoten isompien leirien ja muiden tapahtumien jälkeen on mukava pitää muistelutilaisuuksia, jonne jokainen tuo ottamiaan kuvia. Yhdessä on hauska käydä kertaalleen parhaita paloja läpi.
- innostavat todella usein jo odottamaan seuraavia tapahtumia!

saunaillat

- varsinkin talkoiden jälkeen keräävät osallistujia
- muistakaa myös saunaliljan suoritus

Mukava lisä saunailtoihin on erilaiset kasvo-, käsi- ja jalkahoidot. Voidaan toki käyttää myös erillisenä hemmotteluna. Naamioita hiuksille ja kasvoille, pehmentävää kuorintaa käsille ja virkistäviä kylpyjä jaloille! Naamioita voidaan valmistaa myös luonnontuotteista partiomaiseen tapaan.

Hieronta

- lippukunta kustantaa!
- mutta jos ei olekaan ihan niin varakas lpk, niin

aina voidaan hieroa toisia

Mielen hemmotteluun

- kiinnitetään jokaisen selkään paperi, johon jokainen voi käydä kirjoittamassa hyviä asioita kyseisestä henkilöstä
- istutaan piirissä ja kierrätetään esim. karkkipussia samalla idealla. Viet pussin jollekin ja sanot hänestä jotain hyvää, kehuttu saa ottaa karamellin ja laittaa pussin kiertoon sanomalla jostakusta muusta jotain positiivista.
- nuotiolla istuskelua luonnonrauhassa

Pieniä askarteluja

Joskus on kiva saada kotiin viemiseksi ihan jotain konkreettista. Muutamia ajattomia askarteluja on esim.

- Kankaanpainantaa: Oman lippukunnanlogolla kangaskasseja, ruokailuvälinepusseja, paitoja...
- Avaimenperät: ottakaa vaikka perinteeksi, että aina uusien johtajien kanssa askarrellaan ennen kuin saavat lippukunnan avaimia haltuunsa
- Kynttilät: hyödyntäkää kaikkien kotien jämäkynttilät ja samalla jätteen määrä pienentyy. Sopivat palkinnoiksi myös lippukunnan arpajaisissa.
- Heijastimet: Paksua huopaa, itseliimautuvaa heijastintarraa, narua ja hakaneula! Toimii vaikka syksyisen johtajiston lomassa, eikä tarvitse lähteä kotiin pimeään sulautuen.

Hieman urheilullisempaa aktiviteettia

Porukalla kiva lähteä kokeilemaan uusia lajeja tai muuten vaan virkistäytymään urheilun lomaan. Kokeilun arvoisia ovat ainakin

- avantouinti
- curling
- frisbeegolf
- hankipallo
- hohtokeilaus
- jousiammunta
- karting
- kirkkoveneellä soutaminen
- koiravaljakkoajelu
- koskenlasku
- maastoratsastus
- megazone
- melonta
- paintball
- parkour
- purjehdus
- retkiluistelu
- seinäkiipeily
- sukellus
- sumopaini
- suopotkupallo
- uimahypyt
- vaellus
- vesihiihto

Listaa voisi jatkaa loputtomiin, mutta lähes mitä vaan voi lähteä kokeilemaan johtajiston porukalla. Voi vaikka ottaa yhteyttä paikkakunnan harrastajiin, jotka varmasti mieluusti tulevat kertomaan omasta lajistaan ja esittelemään sen saloja.

Aktiivisimmat lippukunnat voivat varata omia koripallo-, sähly-, yleisurheilu ynnä muita vuoroja mikäli kävijöitä riittää!

Päiväretkiä tai tutustumiskäyntejä

Päiväretket eivät ole vain lapsille. Monesti on mukava päästä tekemään jotain tavallisuudesta poikkeavaa, mutta useinkaan ei ole koko viikonloppua aikaa. Käykää katsastamassa esim. seuraavia paikkoja:

- huvipuistot/tivolit
- kirkot
- kotieläinpihat/eläintarhat
- lehden toimitukset
- lintutornille bongausretki
- luontokeskukset
- lähistön luonnonnähtävyydet
- löytöeläinkodit
- museot
- naapurilippukunnan kolo/kämpä/laavu
- poliisi/palolaitokset
- retkeilyvälineitä/vaatteita valmistavat yritykset
- valokuvamaraton (puoli päivää aikaa ottaa kuvia tietystä alueesta/teemasta jne, tuotosten julkaisu esim. paikallislehdessä)

Hyödyntäkää paikkakunnan valmiita tilaisuuksia. Voitte löytää itsenne pöllöretkeltä, luonnonkukka päivänä kihokkeja tunnistamasta tai vaikka kuutamohiihdolta. Ottakaa selvää, mitä muut järjestävät ja tarjoavat!

Oppikaa uutta tai vahvistakaa vanhoja taitoja!

Partiolaisissa on monta eri alan taitajaa tai ainakin heitä löytyy partiolaisten tuttavapiiristä. Hyödyntäkää ja oppikaa yhdessä! Pyytäkää joku opettamaan tai tutustuttamaan esimerkiksi seuraaviin

- ensiapu
- geokätköily
- luonnontuntemus
- luontokuvaus

- korujen valmistaminen luonnonmateriaaleista
- kukkaseppeleen punomien/pajupillin valmistus/ vihtan tekeminen
- raivaussahan käyttö
- retkeilyvarusteiden korjaus ja huolto
- sienestys
- videokuvaus

Esimerkki toteutuneesta johtajahuolto- viikonlopusta

(Joona Luomala, Vaasan Metsäveikot, Abjopartio)

Aikataulu Johtajaviikonlopulle:

Lauantai Saapuminen VMV Kololle Klo 10.00
Pareihin jakautuminen sekä tavaroiden purku

La Klo: 11.00 Pingviinien avanto/sauna majalle

La Klo: 12.30 aloitetaan pt-kisat rastit partiolupaus,
ruoka, suunnistus ja partiokiva.

Ruoka noin Klo: 13.30

La Klo: 16.00 Luistelemaan pesiskentälle miten
tehdä pyörivä ruusu

La Klo: 18.00 Syönti päivällinen

La Klo: 19.00 Ritari miekkailu ja linnan neidot

La Klo: 20.30 Iltapala

La Klo: 21.00 Vapaata aikaa (singstar, guitar heroe)

Sunnuntai

Herätys Klo: 10.00 ja aamupala

Su Klo: 11.00 Teemaretkien suunnittelu kaksi retkeä
toinen seikkailijoille toinen supeille.

Su Klo: 12.30 Ruoka ja siivous

Peruspartiokivaa

- Liljat
  - esim. makuupussi-, sokko-, mykka-, pahka- tai nahkalilja, nahkaliljan käänteisversio: ole kävelemättä 24 tuntia
  - voitte myös valita jonkin erikoisen paikan liljojen suorittamiseen kuten kaupan näyteikkunan, kaupungin puiston, koulun liikuntasalin jne.
- Pykällys eli vaeltajaksi siirtymisen riitti. Toimii edelleen vaikka uudet ikäkaudet ovatkin nostaneet vaeltajien ikärajaa
- Häkellys eli pykällys aikuisille. Nyt vain nuorempi kaarti toimii järjestävänä osapuolena
- Johtajiston ryhmäytys erilaisin peleihin, leikeihin, tehtäviin
- Leirien johtajahuolto! (ekstra herkkuja, paikka rauhoittua, lähtyjen paistelua iltasella...)

Johtajahuoltoa on myös johtajien muistaminen esim. pienellä joululahjalla tai vaikka ystävänpäivällärillä. Johtajahuoltoa on osaltaan myös se, että ansioituneille johtajille anotaan ansiomerkkejä!

Tilaa omille johtajahuoltovinkeille ja kokemuksille

Tilaa omille johtajahuoltovinkeille ja kokemuksille

Tilaa omille johtajahuoltovinkeille ja kokemuksille

*“Johtajista huolehtiminen on
kuin kantaisi kaivoon vettä.”*

- Vanha Pohjanmaan Partiolaisten sananlasku -